І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 123. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 6-го ЛИПНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 6, 1966 No. 123. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 5-го липня 1966

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПІДПИСАВ НОВИЙ ЗАКОН ПРО ІНФОРМАЦІЮ, що дозволяє більший вгляд у державні документи. Закон входить в життя після одного року від дати підписання. Закон передбачає деякі обмеження, а саме довірочні важливі для державної безпеки документи уряду не підпадають під перевірку окремих громадян, чи репортерів.

У СТЕЙТІ ДЖОРДЖА КАНДИДУЄ НА ГУБЕРНАТОРА з республіканської листи Говард Калавей. Два роки тому колишній демократ Калавей був вибраний вперше від часів реконструкції республіканським конґресменом у стейті.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ МИШИҐЕН ДЖОРДЖ РОМНІ не буде підтримувати повністю політики президента Джансона у В'єтнамі на нарадах губернаторів, що відбувається в Лос Анджелес. Губернатор Ромні сказав, що справа В'єтнаму не належить взагалі до наради губернаторів, бо це проблема закордонної політики. Перед роком Ромні і губернатор стейту Ореґон Марк Гетфілд не підтримали резолюції в справі В'єтнаму, що її внесла подібна нарада губернаторів.

В БАЛТІМОР ВІДБУВАЄТЬСЯ 23-ТЯ РІЧНА КОНВЕНЦІЯ КОРЕ — Конґресу Расової Рівности. Голова цієї організації американських негрів Джеймс Фармер гостро заатакував голову Бюра Економічних Можливостей — федеральної аґенції проти бідности Шрайвера за його програму для поборювання неписьменности між неграми.

ЦІНУ КВИТКА ЗА ПЕРЕЇЗД МІСЬКИМИ АВТОБУСАМИ і іншими засобами транспортації включно з підземними залізницями в Ню Йорку піднесли на 20 центів. „Тренсіт Оторіті" подало до відома, що підвищення ціни переїзду міськими засобами транспортації на 5 центів — це „найменше, що було можливе". Токени, зокуплені раніше по ціні 15 центів, важні і далі. Підвишка ціни квитків була конечна, бо управа публічної транспортації в останньому діловому році, що закінчився 30 червня, виказала дефіцит на понад 62 мільйони долярів.

НЮ ЙОРКСЬКИЙ КОНҐРЕС УХВАЛИТЬ НОВИЙ ЗАКОН, згідно з яким пенсії для конґресменів будуть підвищені з 10 тисяч на 15 тисяч долярів річно. Губернатор не противиться цій підвишці. Остання підвишка була ухвалена в 1962, і тоді піднесено платні конґресменів з 7.500 дол. на 10 тисяч.

ВЕТЕРАН КОРЕЙСЬКОЇ ВІЙНИ КЛАРЕНС АДАМС, який репатріювався зі своєю китайською дружиною і двома дітьми з Китаю, прибув на кораблі „Президент Клівленд" до Сан Франсіско. Він заявив, що він ніколи не був комуністом. Адамс був у полоні в Північній Кореї і звідтам переїхав був до Китаю. „Я ніколи не відрікався своєї країни, а поїхав у Китай, щоб студіювати", — сказав новий поворотець.

ДЖЕЙМС ГОФФА ПЕРЕБУВАЄ НА КОНВЕНЦІЇ транспортових працівників в Маямі Біч на Флориді. Не зважаючи на дев'ятирічну кампанію проти цього провідника сильної американської професійної спілки, Гоффа певний перевибору на голову Інтернаціонального Братерства Тімстерів — профспілки, що її він очолює від 1957 року. За час головування Гоффи ця профспілка не тільки зросла в силі, але і піднеслась її роля в загальноу житті країни.

У СВІТІ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДІН РАСК ЗАЯВИВ під час своїх відвідин у Тайвані (Формозі) в минулу неділю 3 липня, що ЗДА будуть противитись допущенню Комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй та що, спеціяльно, ЗДА обстоюють право Вільного Китаю займати місце в Раді Безпеки ОН. Раск, вертаючись з міністерської конференції 8-ох членських держав Південно-східнього пакту СЕАТО) в Канберрі в Австралії, відвідав столицю Філіппін Манілю, після того Тайвань, де конферував з маршалом Чіянґ Кай-шеком. Раск відлетів до Токіо на американсько-японську конференцію.

В БУКАРЕШТІ ПОЧАЛАСЬ КОНФЕРЕНЦІЯ ЛІДЕРІВ СССР І ЙОГО ЕВРОПЕЙСЬКИХ САТЕЛІТІВ. З Москви прилетіли на той з'їзд комуністичних головачів генеральний секретар компартії Леонід Брежнєв, прем'єр Алексєй Косиґін, військовий міністер маршал Маліновський і міністер закордонних справ Андрей Громико. Комуністичні головачі радитимуть однаково про совєтсько-китайський конфлікт і про справи В'єтнаму та взаємини з Заходом, як про власні господарські труднощі і різні розбіжності.

ЮҐОСЛАВСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ТІТО ВИЯВИВ на пленарній сесії ЦК юґославської компартії, що в рядах тієї партії існує фермент. Віце-президент Александер Ранковіч, що його загально вважали, що він буде наступником 74-літнього Тіта, „зрікся", чи радше його „вичистили". Разом з ним втратив своє становище шеф поліції Светіслав Стефановіч і високий урядовець поліції Воін Лукіч. Всі вони належали, за словами Тіта, до групи „доґматистів". За західніми коментарями — всі вони серби, які використовували свої становища для відсування на задній плян хорватів і словінців. Чистка з „доґматистів", чи пак сталіністів в Юґославії має охопити всі ділянки державного життя.

ФРАНЦІЯ ПЕРЕВЕЛА В МИНУЛУ СУБОТУ 2-ГО ЛИПНЯ Ц. Р. ВЕЛИКИЙ АТОМОВИЙ ВИБУХ на незамешкалому острівці Мурурoа в архіпелягу Таґіті, в південно-східній частині Тихого океану. ЗДА проголосили офіційно свій „жаль" з приводу того вибуху і „запросили" знову Францію, щоб вона приступила до атомового договору з 1963 року, який забороняв всі штучні ядрові вибухи за вийнятком підземних.

В БРИТІЙСЬКОМУ УРЯДІ ПРЕМ'ЄРА ГАРОЛДА ВІЛЬСОНА ЗАЙШЛА ПОВАЖНА ЗМІНА: Франк Казінс, міністер технології, член лівиці керівної Партії Праці і лідер найбільшої, бо одномільйонової спілки транспортових робітників, виступив з уряду на знак протесту проти політики уряду в справах платень і щодо В'єтнаму.

ЗАХІДНЬО-НІМЕЦЬКИЙ УРЯД ВИЯВИВ, ЩО ВІН ЗВЕРНУВСЯ з пропозицією до п'ятьох своїх союзницьких партнерів з Европейської Економічної Спільноти (Франції, Італії, Бельгії, Голляндії і Люксембурґу), щоб негайно розпочати детальний розгляд можливости приступлення до того західньо-европейського економічного бльоку — Британії. Західня Німеччина проти того, щоб без попередньої підготови приймати Британію і після того наражати її та інші члнеські країни того бльоку на конфлікти. Всі названі п'ять держав мали позитивно поставитись до тієї ініціятиви.

190-ті роковини Дня Незалежности відзначено урочисто у ЗДА і в світі

Вашингтон. — Не зважаючи на важку спеку, яка подекуди доходила й до 106 степенів, американське громадянство відзначило 190-ті роковини проголошення американської Декларації Незалежности промовами, урочистими парадами й ілюмінаціями. На площі біля Індепенденс Голл-у у Філядельфії промовляв до понад 2 000 осіб державний підсекретар Джордж В. Болл, підкреслюючи у своїй промові, що сучасна війна у В'єтнамі є одним із дальших виявів намагань різних агресорів знищити свободолюбні сили, надхненні принципами американської Декларації Незалежности. Столиця ЗДА Вашинґтон була удекорована, як і інші міста, національними прапорами, й увечері купалася в огнях ілюмінацій і світляних ракет. Цього ж дня виступив із промовою і колишній президент Гаррі С. Труман у місцевості свого перебування — Індепенденс, Мізурі. Згадуючи опозиційне ставлення президента Франції де Голля до участи ЗДА у в'єтнамській війні, Труман заявив, що де Голль не репрезентує ЗДА і не може говорити в їх імені. З признанням згадав Труман рішучішу воєнну акцію ЗДА у В'єтнамі, започатковану бомбардуванням військових інсталяцій у Гайфонгу і Ганої. У Вінстон-Сейлем в Норт Каролайні промовляв, як репрезентант президента Джансона, секретар скарбу Генрі Г. Фовлер, який підкреслив у своїй промові, що американська революція не закінчилася в дні 4 липня 1776 року, але продовжується далі аж до здійснення всіх цілей і прагнень американської нації. В деяких містах ЗДА різного роду пацифісти намагалися демонструвати проти війни у В'єтнамі. Четвертолипневі урочистості відбулися також в різних столицях світу, відзначувані святково американськими амбасадами і колоніями американських громадян.

У Вашинґтоні відбувся великий український політичний бенкет

Вашинґтон., Д. К. — (к. р.) Дня 30-го червня 1966 тут у Статлер-Гилтон Готелі відбувся величавий бенкет у 25-ту річницю акту відновлення української державности та створення українського уряду у Львові. Бенкет влаштували Організація Українського Визвольного Фронту Вашинґтону на чолі з д-ром Михайлом Кушніром. Взяли в ньому участь українці в багатьох стейтів. Представником українців у Денвері, Колорадо, був Михайло Гаврилишин. Після американського гимну спільну молитву перевів о. Теодор Данусяр, місцевий український католицький парох. Бенкетом кермував в присутності 250 гостей — д-р Зенон Винницький з Клівленду, який виголосив вступну промову. Від імені Комітету вітав всіх учасників Бенкету інж. Володимир Ю. Маєвський. Окремі письмові привіти прислали учасникам бенкету Ярослав Стецько, б. голова українського державного правління, сенатор Е. Діркcен та багато інших сенаторів і конґресменів Америки. Архиєрейське благословення та ґратуляції переслав митрополит Кир Амврозій Сенишин. Привіти переслали Білоруський Конґресовий Комітет Америки, Болгарський Національний Комітет та ряд центральних і реґіональних українських громадських установ Америки.

Після вечері, програмову промову з оглядом політичної ситуації в Україні впродовж останніх 25-ох років виголосив д-р Волтер Д. Джекобс, професор політичних наук Університету Мериленд та президент АП-АБН у Вашинґтоні. Промовцями були: опісля д-р Ч. Шу-Кей амбасадор Національного Китаю, та д-р В. В. Таі, амбасадор Республіки В'єтнаму. Однinfoким українськомовним промовцем вечора був мґр. Осип Тюшка, представник екзекутиви ОУВФронту в Західній Европі. Головним промовцем вечора був конґресмен Тадей Дж. Дулскі, який говорив про безперебійний змаг українців до свободи та про їхню боротьбу з комунізмом, яка в теперішній стадії проходить в культурно - літературній площині. Промовляв також др Лев Е. Добрянський, голова УККА. До почесної президії належали, крім згаданих промовців, також конґресмен М. А. Фіген з дружиною, конґресмен Едвард Дж. Дервінскі та К. Г. Ченґ — перший секретар амбасади Південної Кореї у ЗДА, дипломатичний представник Латвії у Вашинґтоні д-р А. Спекке, голова СУМА — Лев Футала та д-р Нестор Процик, голова Українського Відділу АП УВН, який виголосив кінцеву промову та зачитав резолюцію підтримки політики адміністрації президента Л. Б. Джансона в справах В'єтнаму. Цю резолюцію підписали всі учасники бенкету, яку представить у Білому Домі особисто Т. Дж. Дулскі. В мистецькій частині бенкету, відома українська співачка Галина Андреадіс виконала твори А. Вахнянина, М. Фоменка та Дж. Верді при фортепіяновому супроводі проф. Марії Цуканової. Дует співачки з її молодшою сестрою з Ню Йорку публіка прийняла з захопленням. Кінцеву молитву провів о. протоєрей Юрій Гулей, парох української православної церкви ім. св. Андрея у Вашинґтоні. Спів гимну „Ще не вмерла Україна" завершив цю українську політичну акцію в Вашинґтоні, яку віднотувала чергового дня місцева американська преса.

Квартет „Верховина" з Торонта „здобув" Союзівку

Союзівка, Коргонксон. — У тому часі впродовж суботи, неділі й понеділка від 2-го до 4-го липня, як липневе сонце нагріло міста до понад 100 ступнів, ця оселя Українського Народного Союзу в Кетскильських горах дала тисячам своїх членів і гостей не тільки чисте, гірське повітря та прохолоджуючу воду великого, „олімпійського" басейну, але й культурно-мистецьку розвагу та забаву-танці під вільним небом, не згадуючи вже про вигідні приміщення, здоровий харч та всі інші вакаційні вигоди. Союзівку під час цього довгого кінця тижня з нагоди Дня Незалежности 4 липня „завоювала" зокрема „Верховина", жіночий квартет з Торонта під проводом Олени Глібович та з Женею Котиш, Вірою Івашко, Вірою Байрак і Ганею Юник у своєму складі, що виконав програму великого концерту, здобуваючи одушевлені оплески численної публіки з багатьох міст Америки і Канади. Програму започаткував оригінальною піснею привітанням (слова І. Керницького, музика Івана Запорожного) власний квартет Союзівки із студентками працівничками цієї оселі під час вакацій й опісля „Верховина" з Торонта впродовж одної години милувала вухо й око кожного з багатьох гостей. Початково квартет виступив у гуцульських костюмах, які опісля змінив на стилеві українські й, вікіші, вечірні одяги. В програмі були композиції Безкоровайного, Балтаровича, Кос - Анатольського, Гнатишина, Колесси, Кошиця, Заремби, Легара, Барнича і Весоловського, включно із популярною із грамофонової пластинки „Верба" піснею „Може так не треба".

Під час концерту в неділю, 3-го липня, виступав відомий наш оперовий співак Василь Мельничин при фортепіяновому акомпаніяменті д-ра Ігора Соневицького. Другу частину програми виконав початкуючий ще танцювальний гурток ОДУМ з Філядельфії під проводом Зої Ґраур і Тамари Федоряки. Ролю конферансьє на обидвох імпрезах виконував маестро Володимир Гентиці.

Комуністичний Китай знову погрожує, що вишле своє військо до В'єтнаму

Гонґ Конґ. — Комуністичний Китай оприлюднив через свою пресову агенцію Гшінгуа заяву, в якій знову лається проти З'єднаних Держав та погрожує військовою допомогою у користь Північного В'єтнаму й південно - в'єтнамських комуністів. Ця остання офіційна комуно - китайська заява нав'язує до факту бомбардування американським летунством газолінових складів у Північному В'єтнамі, при чому називає ту дію „варварським, мстивим і злочинним актом агресії і війни". Пригадуючи, що Комуністичний Китай і дотепер підтримував Північний В'єтнам „політично, морально, матеріяльно і в інших ділянках" — китайські комуністи заявляють: „Розвиток американської імперіялістичної війни і агресії до нового й більш похмурого ступня звільнив нас тепер від усіх вузлів і обмежень в справах тієї допомоги. Згідно з інтересами і бажаннями в'єтнамського народу вживемо таких заходів, які в його очах будуть потрібні... Коли американські імперіялісти приходять з неба і від моря, то чому не можна протиставитися їм на суші?"... Все ж, західні коментатори вважають, що теперішній фермент внутрі комуністичної партії в Китаї не дуже сприяє новій китайській воєнній авантурі, — однак водночас не виключається, що саме через ті внутрішні труднощі комуно-китайські головачі захочуть відвернути від них увагу власного народу і зовнішнього світу, висилаючи „добровільців" на в'єтнамський фронт. Однак з самого Північного В'єтнаму наспіли півофіційні вісті, що тамошні комуністи не бажають собі, щоб китайські комуністи вчинили з В'єтнаму нову Корею.

Проф. д-р Вол. Кубійович переобраний на голову Европейського НТШ

Сарсель, Франція. — В неділю, 26-го червня 1966, тут відбулися 5-ті з черги Загальні Збори Наукового Товариства ім. Шевченка в Европі, в результаті яких переобрано дотеперішню Управу з проф. д-ром Володимиром Кубійовичем на чолі. Збори вислухали вичерпних звітів з діяльности за час останньої каденції, яка тривала два з половиною роки, перевибрали Виділ, схвалили напрямні праці, змінили статут, увівши нову категорію членства (членів-кореспондентів) та схвалили напрямні фінансової господарки. До Керівних Органів були обрані, згл. переобрані: проф. д-р Володимир Кубійович — голова, проф. д-р О. Кульчицький та інж. М. Маслов — заступники голови, проф. д-р В. Янів — науковий секретар, о. шамб. канцл. М. Левенець — скарбник, та інж. А. Жуковський і д-р Ольга Репетило — вільні члени. Представники Німецького Осередку Праці: доц. д-р А. Фіґоль (він же — економічний референт) та проф. д-р О. Горбач (він теж представник Філологічної Секції у Виділі). Представники інших Секцій: Історично - Філософічної — проф. д-р В. Янів, а Математично-Природописно-Лікарської — проф. д-р П. Шумовський. Контрольна Комісія: голова — мґр Олег Штуль, члени — о. радн. І. Яцків та мґр Мирослава Міжіняк; представники Німецького Осередку Праці до Контр. Комісії: доц. інж. Д. Пеленський та дир. М. Рудко. Проф. д-р В. Кубійович та проф. д-р В. Янів на свої пости (голови чи наукового секретаря) є обирані постійно від хвилини оснування НТШ у Франції (з тереном засягу на цілу Европу) у 1952 р., що в значній мірі облегшує тяглість праці. Звітування на Загальних Зборах НТШ у Европі було облегшене тим, що науковий секретар (подібно, як це водилося вже минулими роками) підготовив на Збори обширне звідомлення, яке з'явилося у „Вістях НТШ у Европі" ч. 12 (циклост.), а яке було розіслане заздалегідь перед Зборами (враз із запрошенням на них). Осередком праці надалі залишилася Гаслова Енциклопедія Українознавства, що її в останній каденції вийшло 5 зошитів, при чому слід відзначити, що найновіший — 21-ий зошит з'явився точно напередодні Загальних Зборів. Разом — в різних серіях своїх видань — НТШ у Европі видало 9 випусків наукових видань (враховуючи вже й згаданих 5 зошитів ЕУ) та 6 випусків інформативно-звітних матеріялів — разом бл. 100 аркушів друку, тобто 40 аркушів у рік. Об'єднавши у своїх рядах 2 почесних, 27 дійсних та 54 звичайних членів і 12 членів-прихильників, НТШ підготовило 16 наукових доповідей (з чого 10 було прочитаних на 3 наукових Сесіях) та 16 звітних, святочних чи жалобних виступів. 5 дальших доповідей підготовлено спільно із іншими науковими установами у Европі (УВУ, УВАН, Дім Української Культури і ін.). Напрямні праці усталювано на засіданнях Виділу, яких відбулося за ввесь час 5. Зв'язок з членством утримувано за посередництвом циклостильних „Вістей" (2 випуски), Обіжників Іст.-Філос. Секції (2 вип.) та 3 623 листів.

Д-р Франц Свістель, видатний діяч, помер у Сиракюзах

Сиракюз, Н. Й. (М. Л. — телефоном). — Д-р Франц Свістель, видатний український громадянин - діяч, помер тут на 79-му році життя в понеділок, 4-го липня 1966, після важкої недуги. Д-р Франц Свістель був адвокатом у Перемишлі, секретарем Українського Національно - Демократичного Об'єднання (УНДО), активним учасником Визвольних Змагань у рядах Українських Січових Стрільців, а під час другої світової війни був в'язнем відомого гітлерівського концентраційного табору в Авшвіці. Покійний осиротив сина Володимира із трьома внуками в Україні та дочку Дарію Марковську із двома внуками в Кордобі в Арґентині. Похорон відбудеться в четвер 7-го липня, о год. 9-ій рано з похоронного заведення Петра Мацка на місцевий український католицький цвинтар.

Єпископ Шмондюк посвятив дзвіницю, дзвони й мистецьке влаштування церкви в Гантері

Гантер, Н.Й. — Єпископ Йосиф Шмондюк, ідучи назустріч бажанню вірних, переніс був храмовий празник святого Івана Хрестителя в Гантері, Н.Й. з 7-го липня, себто найближчого четверга, на суботу й неділю 2 і 3 липня. В суботу вечером о. Дирда, ЧСВВ, організатор студентів, які заопікувались тією церквою, відправив Акафист святому Іванові Хрестителеві, а в неділю в полудне Преосвященний Йосиф посвятив нову, також у прегарному гуцульському стилі дзвіницю, яку будував Юрій Костів, і її три нові дзвони, уфундовані у великій мірі нашими студентами, а також вівтар, кивот і тетрапод роботи мистця М. Черешньовського і дві великі ікони-образи праці Петра Холодного, мол. Владика відправив Архиєрейську Богослужбу в сослуженні о. канцлера Монастирського, о. декана Андрушкова, о. Ковалика ЧСВВ, о. Кекіша о. Гнатишака й о. пароха Осідача. До церкви йшла довга процесія шляхом 23 А з четою пластунів у проводі. У рямах храмового празника відбувся попереднього дня в недалекому містечку Таннерсвіль святковий концерт з участю солістів Лева Рейнаровича (баритон), Її Мацюк (сопран), Василя Мельничина (тенора) й Галини Андреадіс (меццо), при фортепіяновому супроводі Ігоря Соневицького. Після концерту відбувся там же показ української історичної ноші, заходами 64-го Відділу Союзу Українок Америки, попереджений пояснювальним словом пані Аполонії Книш. Під час показу ноші Ольга Кириченко-Шуган рецитувала текст Леоніда Полтави, а танцюристка Таня Лютик відтанцювала танки укладу Олі Ковальчук-Івасівки при фортепіяновому дострої Богдана Перфецького. У храмовому празнику взяло участь коло 800 осіб, не тільки місцевої української колонії, але й приїхавших навіть з далеких околиць Америки.

В ГАНТЕРІ ВІДКРИТО ВИСТАВКУ ТВОРІВ ЕДВАРДА КОЗАКА

Гантер. — Минулої неділі, 3-го липня, тут у пансіоні „Ксеня" відкрито виставку мистецьких творів відомого нашого мистця Едварда Козака. Подробиці відкриття, під час якого виступали, крім мистця, відомі наші письменники - фейлетоністи Іван Керницький-Ікер та Микола Понеділок, як і про саму виставку — в чергових числах „Свободи".

У Філядельфії відбулась 20-та Конвенція Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков у ЗДА

Філядельфія, Па. — Почавши від четверга 30-го червня до понеділка 4-го липня тут відбулася 20-та Конвенція Об'єднання Українських Євангельських — Баптистських Церков у ЗДА. У Конвенції взяло участь понад 600 осіб, які прибули зі всіх стейтів Північної Америки. Відбулась вона в місцевій українській євангельсько - баптиській церкві настоятелем якої є молодий, пастор Ярослав Папроцький. На з'їзді поза Богослуженнями та виступами хорів різних церков, були порушені важливі питання праці, росту та життя церков не тільки в Північній Америці, але й інших країнах, а головно в Південній Америці. Багато уваги з'їзд присвятив радіопередачі „Голос Євангелії", яка кожного четверга надає в Україну передачі з станції в Монако. Головною точкою Конвенції був вибір нової Управи Об'єднання на біжучий рік, до якої обрано слідуючих пасторів.: Павло Бартків — голова, д-р Лев Жабко-Потапович — заступник, Олекса Гарбузюк — секретар, Іван Барчук — заступник секретаря, Іван Пятковський — скарбник, Ярослав Папроцький — заступник скарбника, Д. Марійчук і М. Теслюк — члени Управи. Вибрана Управа є відповідальна за 50 Церков, до яких належать понад 25.000 віруючих. Конвенцію відвідав президент Міжнародньої Ради Християнських Церков д-р Карло Мекінтаєр, який рівнож був головним проповідником під час недільного Богослуження. Під час Конвенції промовляли: д-р Л. Жабко - Постапович, Олекса Гарбузюк, І. Поліщук, Я. Папроцький, Д. Марійчук, В. Домашовець, Павло і Іван Бартків та інші. Конвенція одержала багато привітів від Церков з Франції, Німеччини, Арґентини, Парагваю, Бразилії і Канади. Від УНСоюзу з'їзд вітав особисто головний радний Степан Гавриш, який брав участь в Конвенції як обсерватор.

Кол. в'язні Берези Картузької відбули зустріч на Союзівці

Союзівка, Кергонксон, Н.Й. — В неділю 3 липня відбулася на цій оселі УНСоюзу в Кетскильських горах перша зустріч колишніх в'язнів польського концентраційного табору в Березі Картузькій. Започатковано цю зустріч організованою участю у Службі Божій, що її відправляв у каплиці св. Володимира душпастир місцевої парафії св. Трійці Впр. о. Любомир Гузар, який у своїй проповіді нав'язав до тих переслідувань, що їх зазнавали українці у Польщі і одним із виявів яких була Береза Картузька. Після обіду відбулася нарада учасників зустрічі, якою проводила президія в складі: сот. д-р Іван Козак, як предсідник та Вол. Роговський, як заст. предсідника і Вол. Патковський та Тома Кордуба, як секретарі. На нараді вирішено видати окремий збірник праць і спогадів про Березу Картузьку і для цієї мети, як також для влаштування чергової зустрічі в 1967 році, створено окрему редакційну комісію, що її очолив сот. д-р І. Козак і до якої увійшли о. д-р С. Гаюк, В. Патковський, В. Роговський, Т. Кордуба, Б. Кравців та А. Мілянич. Під час наради вітав учасників зустрічі інж. І. Заяць, голова нюйоркського Відділу Т-ва Укр. Інженерів Америки. Увечері відбулася спільна вечеря, яку відкрив коротким словом староста зустрічі сот. І. Козак, і під час якої промовляли гол. предс. УНС Йосип Лисогір. Впр. о. Л. Гузар започаткував вечерю молитвою, а спогадами ділилися ред. Б. Кравців, о. д-р С. Гаюк, Т. Кордуба, п. Сабат та ін. В. Роговський та А. Мілянич відспівали кілька пісень, створених в'язнями Берези Картузької, м. ін. і до слів Романа Шухевича, пізнішого генерала-хорунжого й команданта УПА Тараса Чупринки, Дм. Штикала й ін. Закінчив зустріч молитвою Впр. о. протоєрей Стахій Шадинський. У зустрічі взяло участь понад 20 кол. в'язнів разом із своїми родинами.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сити і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders вкставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Трагічна помилка де Ґолля

Французький президент де Голль — за всією вірогідністю — дуже вдоволений вислідами своєї 12-денної візити в Совєтському Союзі. Він заманіфестував перед цілим світом, що не потребує узгіднювати з своїми західніми союзниками політики Франції супроти Совєтського Союзу, бо ту політику вона формує сама, на власний розсуд; він пригадав большевикам, що Франція таки західня країна, яка вірить у Бога, і задля тієї цілі маніфестаційно причащався в католицькому костьолі у Ленінграді; він розгорнув власну теорію, згідно з якою СССР є „новою Росією", що має на увазі тільки мир і культурно-господарський та технічний розвиток, а тому треба прийняти ту „нову Росію" до західньої сім'ї народів і ступнево, щораз тіснішими взаєминами між Сходом і Заходом, зліквідувати залізну завісу, берлінський мур і всі інші загрози, що стоять між отими двома світами, в яких де Голль бачить насправді тільки один світ — „від Атлантику по Урал"...

Отож де Голль, мабуть, вдоволений своєю ролею плянувальника нового ладу в Европі й у світі, побудованого на тісному співжитті і тісній співпраці з комуністичними державами. Він не бачить у них комунізму, ані комуністичного месіянізму, він не добачає також у тій „новій Росії" спадщини „старої Росії" — агресивного імперіялізму. Він узагалі виявив у своїх публічних виступах в СССР дуже слабе знання історії Сходу Европи, зокрема жалюгідне „переочення" існуючих у межах „нової Росії" народів та їх національно-державного минулого і їх визвольних аспірацій. Адже він вигукував у Москві „Да здравствуєт русский народ", але в Києві, крикнувши по-російськи „Да здравствуєт Украіна" — зараз же додав: „Да здравствуєт совєтський народ". Алексєй Косиґін, який стояв біля де Голля, очевидно, тішився.

Безумовно, російсько - большевицька кремлівська верхівка може бути куди більш вдоволеною, аніж французькі політики й творці французької культури. Бо активи в балянсі подорожі де Голля по Совєтському Союзу куди більші по стороні Москви, аніж по стороні Парижу. Як і можна було передбачати — Москва виграла на повазі, на міжнародному престижі, вона здобула від Франції маніфестаційне затвердження свого — здобутого підступом і грабежем — територіяльно-політичного стану посідання, здобула визнання, як „нова Росія", з виразним підкресленням в урочистій декларації, підписаній де Голлем і Підгорним, що в дальших відносинах в Европі треба шанувати „взаємну суверенність без встрявання у внутрішні справи інших країн". А Франція не виграла нічого від тієї подорожі свого президента, який тільки вніс баламутство щодо мирної політики й конструктивного характеру СССР та своєю деклярацією побільшить фермент між Францією і її західніми союзниками.

Трудно передбачити, чи подорож де Голля взагалі матиме будь-які політичні наслідки, чи залишиться тільки як невеселий епізод. Проте, вона викликає в пам'яті деякі історичні пригадки. Ось так, 16 квітня 1922 року Німеччина заскочила світ підписанням у Рапалльо договору про співпрацю з молодим ще тоді Совєтським Союзом. Західній світ, з Францією у проводі, був обурений тим договором Чічеріна-Ратенав, який фактично вперше вивів большевицьку Москву з міжнародної ізоляції. Тодішні французькі державні мужі вважали, що кола післяверсальська Німеччина допустилась мало не злочинного акту — зради солідарного західнього фронту. 11-го лютого 1945 р. в Ялті ЗДА й Британія підписали з СССР договір про новий порядок у післявоєнній Европі, базований теж на вірі у рівновартість і льояльність совєтського партнера. Французький президент де Голль по нинішній день не може забути, що його тоді не запросили на Ялтинську конференцію. З історичної перспективи — Рапалльо, як і Ялта, виявились актами дуже короткозорої політики Заходу, який тими актами тільки підготовив зріст могутньости й агресивности „нової Росії".

Тепер де Голль додав до тих двох історичних помилок третю — власну. Мир і добро світу не можуть бути базовані на союзі з „новою Росією", цією тюрмою народів, керівники якої мріють про „угроблення" волі всіх народів світу.

Богдан Галайчук

ШЛЯХ ДО РЕФОРМИ ХАРТІЇ ОАС ПРОЧИЩЕНО

I

21-го червня Рада Організації Американських Держав визначила реченець третьої Міжамериканської Надзвичайної Конференції, на якій буде здійснена реформа хартії цієї організації, на 29 серпня в Буенос Айресі. Таким чином остаточно промощено шлях до цієї реформи, остаточно усунено небезпеку, яка загрожувала дальшому існуванню гемісферичної організації.

Шлях не був легкий, небезпека загрожувала не раз. Теперішня хартія, прийнята в 1948 році у Боготі, не надто мудра. Найвищий орган, тобто Міжамериканська Конференція, не збирається періодично, як, наприклад, Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй. Глупий спір за кордони між Еквадором і Перу перешкодив у здійсненні останньої Конференції, яка мала відбутися в Кіто, опісля стався розкол на кубинському тлі, штучно поглиблюваний Ґулартом та Фрондізі. Скликання Конференції, яка востаннє збиралася ще в 1954 р., відкладано з року на рік, а тим часом нагромаджувалися пекучі справи.

Майже рік тому поширилися були в американській пресі поголоски, мовляв, чілійський уряд змагає до створення континентальної організації виключно з латиноамериканських країн. Коли Фрей спростував їх, виникла інша перепона: домініканська криза, що, з огляду на американський висад та нефортунну конґресову резолюцію з 20 вересня, викликала недовір'я до Вашинґтону. У напруженій подомініканській атмосфері зроблено ризиковний крок: скликано 2-гу Надзвичайну Міжамериканську Конференцію в Ріо де Жанейро. Конференція закінчилася 30 листопада незвичайно щасливо. Рішено зреформувати структуру Організації Американських Держав, і для тої цілі скликати 3-тю Конференцію до Буенос Айресу на липень 1966 р.; насправді, як ми згадували, вона збереться у серпні. Опрацювання проєкту тих реформ доручено окремій комісії, що мала зібратися у лютому в Панамі.

Підготовна комісія виконала доручене їй завдання, але при тій нагоді зарисувалось небезпечне розходження між ЗДА і Латинською Америкою. Латиноамериканці бажали включити у проєкт майбутньої хартії формальне зобов'язання взаємної економічної допомоги між членами. Згідно з теперішньою хартією, „держави-члени Організації погоджуються співпрацювати між собою в міру їхніх засобів та в межах їхніх законів, в добросусідському дусі, щоб скріпити їхню економічну структуру, зінтенсифікувати рільництво й гірництво, розбудувати промисловість та поширити торгівлю". Замість цих невинних, ні до чого не зобов'язуючих „добросусідських" фраз, латиноамериканці вирішили в Панамі влучити до майбутньої хартії статтю, зредаґовану в зовсім іншому тоні: „Американські держави приймають зобов'язання, згідно з їхніми конституційними нормами і в міру засобів, якими диспонують, допомагати одна одній та підтримувати одна одну, з окремою увагою для менше розвинених країн".

На чию спину, практично, спадав би той „пропорційний до засобів" обов'язок, не вимагає коментарів. Тому американський представник у комісії старався злагіднити текст і зробити його „стравним" для американських сенаторів і конґресменів; адже відомо, що легше верблюдові пролізти крізь вушко голки, ніж Президентові провести ратифікацію міжнародного договору через Конґрес. І то куди невиннішого договору, ніж проєктована хартія.

Справді, хоч Джансон висловився засадничо за латиноамериканську вимогу, Фулбрайт, Морс та Мансфілд заповіли, що не пропустять через Сенат ратифікації такого загального зобов'язання; кожний акт допомоги вимагатиме й далі апробати Конґресу, тобто буде можливий лише „в межах законів". А саме щоб оминути тої контролі сенаторів, латиноамериканський проєкт заступив „закони" — „конституційними нормами"; бо важко знайти в конституції ЗДА статтю чи амендмент, що заборонялиб Президентові зовнішню допомогу без апробати Конґресу. Контр - проєкт ЗДА, запропонований у Панамі, мало різнився від теперішньої хартії і залишав слово „закони". Гострий контраст між обома проєктами впадав у вічі.

Щоб уникнути фатального зудару між латиноамериканським максималізмом та хронічним „рухом спротиву" американських сенаторів, годі було йти на 3-тю Конференцію з опрацьованим у Панамі проєктом — треба було мати під рукою ще й інший, поміркований. Для опрацювання його скликано у Вашинґтоні Економічно-Соціяльну Раду Організації Американських Держав, один з найбільш пасивних її органів. На марґінесі слід додати, що не в тій Раді розробляється проєкти пекучої перебудови анахронічної господарської та суспільної латиноамериканської структури, а в Економічній Комісії для Латинської Америки („СЕПАЛЬ" в еспанських ініціялах), що існує при Об'єднаних Націях, з осідком у Сантіяґо де Чіле.

Але й на тому форумі не пішло гладко. Сколихнулись сонливі води Економічно-Соціяльної Ради 11 і, зокрема, 13 червня, коли американський представник, Давид Бронгайм, пробував зробити півкроку назад, а мехіканський відпоручник, Густаво Петрічіоллі, не проґавив тої нагоди для протиамериканської атаки. Щойно по 3-ох днях переговорів осягнено порозуміння, яке редакційна комісія остаточно оформила, а пленум Ради прийняв 17 червня. Завдяки тому порозумінню устійнено реченець 3-ої Надзвичайної Міжамериканської Конференції.

(Закінчення буде)

ТРУДНОЩІ ЧЕРЕЗ НЕОБАЧНІСТЬ

Мюнхен. — Комуністичні провідники в східній зоні Німеччини, що зветься „Німецькою Демократичною республікою", опинилися в скрутній ситуації через свою власну необачність. Виславши лист до управи Німецької Соціял - Демократичної Партії в Західній Німеччині з пропозицією відбути прилюдну дискусію в обох частинах разділеної Німеччини, комуніст Ульбрихт не сподівався, що соціял-демократи приймуть його пропозицію. Однак, він помилився.

Провід Соціял - Демократичної партії прийняв пропозицію німецьких комуністів, поставивши певні передумови для такої зустрічі. Головною передумовою була прилюдність дискусії і оповіщення промов учасників цієї зустрічі в пресі, через радіо і телевізію.

Це рішення Соціял-Демократичної партії збентежило німецьких комуністів, і вони почали „викручуватися": вимагали пересунення дискусії на пізніший час (на липень, після виборів до місцевих самоврядних установ у Райнсько - Вестфальській провінції), домагалися, щоб дискусія з соціял - демократами відбулася не в Ганновері, а в Бонні, столиці Західньої Німеччини, нарешті — щоб перед прилюдною дискусією улаштувати закриту нараду між представниками обох партій.

Соціял - демократи відповіли, що місце і час, коли мала б відбутися дискусія, не грають рішальної ролі, але вони відмовляються від закритої наради з комуністами. Дискусія мусить бути прилюдна, щоб кожний німецький громадянин знав думки й погляди на політичні проблеми.

Німецький уряд у Бонні мав деякі сумніви щодо доцільности дискусії соціялістів з комуністами, але, щоб улегшити таку зустріч, вніс на рішення парляменту проєкт закону про вільний проїзд для комуністичних делеґатів із совєтської зони до Західньої Німеччини.

Це було потрібне, бо в Західній Німеччині визнано за злочин накази уряду совєтської зони до поліції — стріляти на кожного, хто пробує тікати на Захід. Через те загинуло багато німців на західньому кордоні, що його створили комуністи.

Ульбрихт з товариством протестує проти закону про вільний проїзд, уважаючи це за нечесть для „Німецької Демократичної Республіки", за порушення її „суверенітету". В пресі совєтської зони почалася люта пропаґанда проти німецьких соціял - демократів, мовляв, вони — запроданці капіталізму й імперіялізму, „палії війни" і т. д.

З цих фактів можна прийти до висновку, що дискусія між соціялістами й комуністами не відбудеться. Тут, мабуть, своє рішальне слово мала Москва. Бо, коли допустити прилюдну дискусію між німецькими комуністами й соціялістами, то довелось би погодитися на прилюдні розмови між соціялістами й комуністами польськими, чеськими, мадярськими і т. д.

Як довідуємося, совєтський посол у східньому Берліні Абрасімов назвав проєкт дискусії між німецькими соціялістами й комуністами „безглуздям". Тепер Ульбрихт викручується, щоб виграти час і „врятувати обличчя". Але його „обличчя" віддавна забруднене злочинами і залите невинною кров'ю людей, що шукають свободи.

П. А.

Голова АЛТовариства заспокоює лікарів в справі медичної опіки

Шикаґо, Іллиной. — Голова Американського Лікарського Товариства д-р Чарлз Л. Гудсон, виголошуючи свою інавґураційну промову, старався зменшити страх лікарів перед медичною опікою, яка починається вже 1-го липня цього року. Новообраний голова казав, що немає потреби, щоб лікарі боялися медичної опіки в рамах соціяльного забезпечення, бо вона не страшна ані під медичним ані під політичним оглядом, як цього побоюються численні лікарі консервативного напрямку. Сам д-р Гудсон не скривав своєї антипатії проти нового закону про медичну опіку, але він заявив, що 214.000 лікарів, які об'єднані в своєму Лікарському Товаристві, повинні ставитися „з науковою об'єктивністю" до того стану лікування старших осіб, який заіснує після 1-го липня. Ця наукова об'єктивність лікарів допоможе їм поборювати той плян, який існує, щоб поширити теперішню медичну опіку над старшими особами у віці від 65-го року життя на всіх американців. Лікарі повинні стати провідниками в ділянці лікування і мусять приймати нові ідеї, перед якими вони вже стоять. Здійснення медичної опіки буде неоднакове всюди, і декуди натраплятиме на труднощі, але лікарі мають співпрацювати з Урядом публічного здоров'я та з Департаментом здоров'я, виховання і добродійности. 238-членна Палата Делеґатів АЛТ-ва прийняла резолюцію, домагаючися, щоб вільно їм було брати гонорари безпосередньо від пацієнтів, а не через соціяльне забезпечення.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Володимира Ценко

КОНҐРЕС МІЖНАРОДНОЇ ЖІНОЧОЇ РАДИ

7-го червня ц. р. в приміщенні Союзу Українок Америки голова СУА пані Стефанія Пушкар поділилася своїми враженнями з поїздки на XVIII Конґрес Міжнародної Жіночої Ради, що відбувся в днях 14-26 травня в Тегерані. Конґреси МЖР відбуваються щотри роки в іншій країні світу — раз із західньої, другий раз із східньої гемісфери.

Вже вп'яте беруть у них участь представниці СУА. В 1954 р. на Конґресі в Гельсінкі була голова СУА п. Олена Лотоцька; в 1957 р. — в Монтреалі, окрім голови СУА, взяла участь п. Катерина Пелешок; в 1960 р. — в Істанбулі була містоголова СУА п. Анастазія Вокер, а в 1963 р. у Вашинґтоні знову голова СУА п. О. Лотоцька, пані А. Вокер та М. Душник.

У цьогорічному Конґресі взяло участь понад 300 делеґаток Національних Жіночих Рад із 45 країн вільного світу та кількасот представників преси, обсерваторів і гостей. Українок було 5: від СУА п. С. Пушкар і з Канади: Токарик, голова Союзу Українок Канади, і членки пп. Міськів, Козяр та Гавриш.

Міжнародна Жіноча Рада — це світове об'єднання крайових Жіночих Рад, до яких належать різні жіночі організації на терені даної держави. Національна Рада Жінок Америки об'єднує 28 організацій, що мають понад 4 мільйони членів, і виконує одно з найвідповідальніших завдань Міжнародної Жіночої Ради, як її зв'язкова до Об'єднаних Націй.

Праця Міжнародної Жіночої Ради тісно пов'язана зі завданнями спеціяльних комісій Об'єднаних Націй, у яких МЖР постійно бере активну участь. Тому і на її Конґресі було багато представників поодиноких організацій чи спеціяльних комісій Об'єднаних Націй.

Під час Конґресу працювало 14 комісій, в яких розглядалось правні та громадсько - суспільні справи світового порядку, що входять в обсяг діяння ЛЖР. Вислід праці, проведеної у Комісіях, знайшов свій вислів у резолюціях, що будуть проголошені на сторінках жіночих журналів у всіх країнах, де існують Національні Ради Жінок.

Окрім того були такі три питання, що їм присвячено увагу на пленарних сесіях при активній участі референтів відповідних комісій Об'єднаних Націй:

— Ліквідація неписьменности серед жіноцтва та участь в тій справі жіночих об'єднань, як найбільш успішного фактору.

— Жінка у модерному житті і праці. В панелевій дискусії виявлено труднощі, в яких жінка — професіоналіст, робітник чи політик виконує свої завдання поруч обов'язків матері та господині дому.

— Значення народного і прикладного виробництва для розвитку суспільства. Ця проблема особливо близька пані Стефанії Пушкар, яка довгі роки працювала у тій ділянці. Вона ввійшла до Комісії Жіночої Творчости МЖР, що співпрацюватиме з відповідною Комісією ЮНЕСКО в Женеві.

Під час Конґресу влаштовано Виставку Народної Творчости Національних Рад, що брали участь у Конґресі. Були там і українські експонати. Виставку відкрила іранська принцеса Ашраф Паглеві.

Тегеран — казкова столиця Ірану, що пишається тисячолітньою історією та високою мистецькою культурою. Ця країна безпосередньо межує з комуністичними країнами, і її провідники на чолі з шахом та його дружиною, виховані на Заході, прекрасно здають собі справу із комуністичної загрози. Доцінюючи значення Міжнародної Жіночої Ради, вони доклали всіх старань, щоб забезпечити Конґресові успіх. Вперше в тому Конґресі взяло участь велике число іранського жіноцтва під керівництвом принцеси Ашраф Паглеві, яка очолює Національну Раду Жінок Ірану. Ця організація перебрала на себе всю технічну підготову Конґресу, даючи до диспозиції понад 120 жінок упорядниць і перекладачок. Іранський уряд відступив для Конґресу палату Міністерства закордонних справ з усіма технічними удогідненнями.

Делеґатки мали можливість запізнатись з мистецькими скарбами Ірану, відвідуючи музеї та історичні будівлі, скарбницю коронних перлів, як також побували в приватних домах, де іранці очарували їх надзвичайною гостинністю.

Цікаво розповідала голова СУА про свої зустрічі з представницями жіноцтва інших країн. Довідавшися про національність пані С. Пушкар, її щиро вітали жінки, яким положення нашої батьківщини добре відоме. Вони пам'ятають попередніх делеґаток СУА і навіть знають їх прізвища.

Посадник Тегерану вітав делеґатів і представників дипломатичного корпусу окремим прийняттям, в якому взяла участь також принцеса Ашраф. На прощання королева влаштувала прийняття для делеґатів, гостей і всіх співробітниць Конґресу в королівському палаці.

(Закінчення на стор 3)

В ЯПОНІЇ ШАЛІВ ТАЙФУН: 32 ВБИТІ

Токіо. — На Гоншу, найбільшому з-посеред чотирьох головних островів, з котрих складається Японія, шалів в минулий вівторок тайфун, при чому вітер дув із силою 78 миль на годину. Зливні дощі спричинили кілька великих лявін. Докладно годі ще підрахувати жертви в людях: дотепер відомо, що згинули 32 особи та що 36 осіб десь пропали. Катастрофа простяглась на терен аж 10-ох префектур. Сотні домів цілком знищені, десятки тисяч залиті й пошкоджені. Багато осіб згинуло присипані лявінами під час подорожування автобусами чи перебування у гірських схоронищах.

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(26)

Згадуваний нами о. Негребецький писав, що Нагуєвичі дали Іванові Франкові „печатку сина коваля-хлопа, з розпитого села, що ні про що не хоче думати" (ЛНВістник, 1926, ст. 234). Ми підкреслили тоді, що аж так чорно воно не виглядало, але не можна заперечити, що наше село в другій половині XIX віку матеріяльно себе руйнувало, витрачаючи великі суми грошей на горілку, внаслідок чого селяни попадали в борги, тратили свої господарства, ставали пролетарями. Пиянство вдалося зліквідувати щойно за кілька років перед першою світовою війною.

Москвофільська інтеліґенція захопила у Львові такі установи й товариства як „Ставропігійський Інститут", „Народний Дім" та „Галицько-руська Матиця" і всіляко перешкоджала народовцям у їхній освітній праці. Про економічне піднесення народу ніхто не дбав, обидві партії проводили час в дискусіях на тему, хто живе в Галичині — українці чи москалі-росіяни. Бої велися за азбуку — чи писати такими буквами, як у церковних книгах, чи „граждонкою", чи уживати „язичія", чи тієї мови, якою говорить нарід і якою писали Маркіян Шашкевич та письменники на Україні, від Котляревського починаючи.

Про те, яким моральним багном було москвофільство, оповів І. Франко в оповіданні „Молода Русь", написаному в 1878-му році. У 1875-му році у Львові зустрів Франко на вулиці свого товариша з Дрогобича, Михася, учня 8-ої гімназійної кляси, який мешкав в бурсі „Народного Дому". Михась запросив Франка до бурси, де він міг переконатися в тому, що бурсацькі вихованці не цікавилися нічим, крім того, що „ради празника на обід будет". Вони активно поборювали „українчиків", яких на всю бурсу було лише чотири, але не можучи їх „переробити", поскаржилися „надзирателеві", той „доніс до управляющого совіту", ну, і наших „парібків" вигнали на чотири вітри" (III, 10-11).

Михась вияснив Франкові, хто це такі „українчики", такими словами:

„Украінство, небоже, це така хвороба, що заражені нею люди забувають говорити по-людськи, а починають „базікати", це значить нібн говорити по-хлопськи, але м'якенько, і це називають „наським українським язиком"... Раз господин надзиратель зловив одного з них (українців), як читав якогось Шевченка. Зараз у всіх чотирьох зроблено ревізії... І за те їх зараз прогнали" (III, 12).

І ось до такого Львова восени 1875 року приїхав Іван Франко, щоб поглибити й поширити свої знання, набуті в дрогобицькій гімназії та позашкільною лектурою. Та поки почнемо говорити про Франків побут у Львові, мусимо згадати про ту квітку в серці 19-літнього юнака, що її він носив десять років і що мала такий сильний вплив на все його життя.

„Усі мої думки нерозлучно зрослися з Вами"

Так писав Іван Франко 26-го травня 1875-го року до 17-річної Ольги Рошкевич (1858-1935), доньки пароха села Лолин Долинського повіту, о. Михайла Рошкевича (1830-1887), і сестри Ярослава Рошкевича, якому Іван Франко допомагав як учневі 3-ої кляси дрогобицької гімназії. Про це розповідає молодша сестра Ольги Михайлина (1860-?), замужня Іванець. Вона часто чула про Франка, першого учня в клясі, який себе утримував і, мавши великі здібності, писав поезії. 14-літня Михайлина ось так описує першу зустріч із Франком улітї 1874 р., коли він відвідав у с. Лолині свого учня:

„Десь так перед полуднем пішла я до пивниці і чую звідти, як кажуть, що іде Франко. Я дивлюся через віконце, котре виходило до фронтового ґанку, а він іде по високих сходах. Серце в мене забилося, бо брат все мене дразнив тим, що ... Франко буде мене вчити. Зміряла його відразу від стіп до голови і відчула неприємне враження.

Вразило мене його убрання; і так, як нині, (писала спогади при кінці свого життя) — це бачу його в чорнім сюртуці, в крацястих штанях, в чоботах з довгими халявами, а від його убрання відбивав чорний м'який капелюх з широкими крисами. Ще мене дуже вразила на плечі палиця з пакунком в крацястій хустині. Уявила собі, що він дуже бідний. При обіді розмовляв сміливо з родичами, але при другім данні встав раптом несподівано і зачав проходжуватись по покою скорим кроком" (І. Франко у спогадах, ст. 129).

Очевидно, що Франко не міг навчитися доброї поведінки, мешкаючи у „цьоці" Кошицької або по інших подібних станціях. Але, коли приїхав він удруге до Лолина на Великодні Свята в 1875-му році, то Михайлина вже була з нього „задоволена": Франко був „порядно одітий" — в попелястім, новім, по моді скроєнім убранні.

„Як були гості в нас в свята, або як із ними ми їздили до сусідів, — пише вона, — Франко брав живу участь у забавах, а передусім порнвав старших своїми декламаціями з Шевченка, а також любив декламувати по-німецьки" (ст. 129).

По матурі, в 1875 році, Франко провів цілі вакації в Лолині. Яким близьким став він для родини Рошкевичів, а зокрема о. Рошкевича, свідчить те, що цей останній перевів свого сина Ярослава до 5-ої кляси української гімназії у Львові тільки тому, щоб міг він бути під доглядом Франка.

(Далі буде)

Степан Куропась

ШИКАҐОВСЬКА ХРОНІКА

Івано Франківський рік зачався концертом з приводу Конвенції УНСоюзу. Був успіх моральний і матеріяльний! Міг бути більший фінансовий успіх, але комітет не умів обсадити 5 дверей концертової залі. Люди йшли безплатно. Вже був звіт про концерт і зайво писати про це. Я мушу в імені Конвенційного Комітету дати признання імпрезовому референтові інж. Голяшеві, який, як член цього комітету, вложив всю свою душу і тіло в концерт. І тому концерт випав під кожним оглядом бездоганно. Українська Америка і Канада побачила наші місцеві мистецькі сили, нашу славну „Сурму" — хор, який для цього концерту справив нові українські костюми. А хто в Америці має кращого дириґента, як проф. Трухлий? Звичайно свій свого хвалить, але я буваю на концертах по всій Америці, тому маю відвагу так писати.

Цілий цей рік буде під знаком Івана Франка. 5-го червня відбулася гарна імпреза в Равнд Лейк, на дитячій оселі. Маса народу, авт, молоді, добра погода; а їсти і пити не було що!

Можна заробити і уфундувати якусь стипендію чи літературну нагороду, але треба приготовитися!

Товариство Українських Інженерів реактивізується. Їх Товариський Вечір в залі Біла осінь 23 квітня виявив їх живучість. Молодші люди перебрали владу, а вони відважніші. Інж. Струтинський і д-р Соколовський вміло та на переміну проводили вечором, який мав мистецьку програму. Сатирик Гриць Мотика, показався невичерпаним джерелом дотепів і жартів та сам бавив публіку, при смачній вечері. Є у нас таланти і шкода, що вони марнуються.

Шостий Науковий З'їзд Лікарів відбувся на Зелені Свята в готелі Пік Конґрес. Це не була звичайна конвенція. Українські лікарі Америки і Канади по праці не сидять вдома і не відпочивають. З промови голови Головної Управи Лікарського Товариства виходить, що українські лікарі у вільному світі свідомі, що на них лежить тягар плекати науку. Вони йшли на еміґрацію з рішенням задержати для України наукові досяги з медицини і з бажанням створити варстат для дальших дослідів. Тому маємо наукові з'їзди лікарів, які є вкладом в українську науку і поштовхом до дальших дослідів. Вони хочуть збудити в наших студентів хотіння студіювати медицину, тому створили стипендійний фонт ім. д-р Панчишина, в якому вже є 5,900 дол.

Всюди присутній хор „Сурма", відспівав „Віват академія" і „Гей на горі доріженька а в долині овес!" Д-р Бандура репрезентував український лікарський світ з Арґентини.

По наукових сесіях відбувся бенкет. Союзовий конвенційний бенкет, казали люди, був задовгий, а лікарський тривав ще довше, бо було багато промовців, з рамени УНСоюзу вітав З'їзд інж. Степан Куропась.

Д-р Врецьона і д-р Гаванський були предсідниками З'їзду, а секретарювали д-р Горчинський і мґр. Головатий. Від місцевої клітини лікарів вітав З'їзд її голова д-р В. Трухлий. Господарем був д-р Хрептовський.

Золотий Ювілей супружжя Григорія Дацькова, довголітнього секретаря 106-го Відділу УНСоюзу, першого союзового відділу, що повстав в Шикаґо, відзначила наша громада 12 червня в залі „Джалі Клаб". На ювілей приїхав о. Віктор Сорока ЧСВВ з Канади, який був теж тостмайстром. Парох катедри св. Миколая монс. Леськів і о. Корчинський заступали парохію, яку помагав організувати ювілят. Гості, на половину ровесники ювілята і їх діти та внуки становили миле товариство. Григорій Дацьків займав колись пост союзового інспектора 3-го дистрикту, до якого належало Шикаґо, коли у нас не було ще ні одного головного урядовця, бо вся сила УНСоюзу була тоді на сході Америки.

Шикаґовська хроніка йде на вакації. Буде мало імпрез, літня спека і не буде про що писати. Це не значить, що всі важніші імпрези, головно союзові, не будуть зареєстровані і зреферовані у слушний час.

ТИЖДЕНЬ В ТОРОНТІ

Крайова Конференція МУНО

Одна із старших наших молодіжних організацій МУНО, входить в склад братніх організацій УНО, та має свій крайовий осідок в Торонті, відбула 23-тю Крайову Конференцію у Форт Віліямі, Онт. На конференції обговорено цілий ряд актуальних проблем дальшої праці організації, яку досі очолювала Наталка Вундза. Новим головою МУНО був обраний Ігор Курилів.

Удале Свято Весни

В неділю 12-го червня ц.р. на сумівській оселі „Веселка" відбулося вдале „Свято Весни", в якому участь взяли майже всі Осередки СУМ південного Онтаріо та понад три тисячі учасників. Свято розпочато Польовим Богослуженням, що його відправляв капелян СУМ о. Я. Бенеш. Потім посвячено сумівський прапор Осередку СУМ. Етобіко, проповідь дав о. Бенеш.

Були привіти представників організацій, дефіляда молоді, переведення молодшого юнацтва до старшого, а старшого до дружинників, та понисово-розваговa частина.

Доповідь мґр. О. Павлова

Мґр. О. Павлів, представник Канадійського Наукового Товариства ім. Т. Шевченка виголосив 17-го червня в залі Святомиколаївської Рідної Школи доповідь на тему: „Стан і головніші розвиткові тенденції в сучасній українській підсовєтській літературі, критиці й літературознавстві".

Нова церква

Парохія Пресвятої Евхаристії, парохами якої є оо. Редемптористи в Східньому Торонті, приступила до будови нової української католицької церкви, побудова якої буде коштувати півмільйона долярів. Проєкт церкви тісно пов'язаний із нашим українсько- візантійським стилем, виготовив відомий архітект проф. Р. Жук. При церкві буде гарна заля, приміщення для рідної школи і приміщення для священиків. Новістю, буде побудова окремої дзвіниці.

„Україна" виграла . . .

Спортове Товариство „Україна" в Торонті виграло 3:2 змаг з портуґальцями, які, розпочавши першу половину гри скорим темпом старалися за всяку ціну перемогти. Рішальним була друга половина, в якій рішив новий український змагун Олесь Попович. Портуґальці-горячі люди, та свою програ приняли з „болем".

Ветерани, професоналісти і підприємці.

В суботу 11 червня ц. р. відбулося в Торонті засідання Президії Крайової Управи Союзу Українських Ветеранів з участю голови Канадійської Федерації Українських Підприємців і Професіоналістів, д-р О. Бойко, на якому рішено відбувати частіше зустрічі в Торонті і Монтреалі. Одною із важливих для обговорення справ було активне включення до підготовки фільму „Мазепа", який плянує накрутити відомий фільмовий артист українського походження В. Палагнюк (Джек Пеленс).

Пластове Свято Весни

Пластова Станиця Торонто і Таборова Комісія, повідомляючи про цьогорічні літні таборування, додають також, що в днях від 1 до 3 липня на Оселі „Пластова Січ" відбудеться „Свято Весни" з різнородною програмою.

Скільки нас?

Перепис населення з 1961 року виказав, що в Торонті було коло двох мільйонів населення. Українців записано 46.650, поляків і росіян записано далеко більше, як їх є. Вина наша в тому, що з байдужности або з несвідомости, багато наших людей подавало свою колишню державну приналежність, яку тут утотожнюють із національністю. Поляків в Торонті подано 58,578, а росіян 14,186.

Ювілейна зустріч СУЖЕРО в Канаді

Головна Управа СУЖЕРО в Канаді з участю молодіжної організації ОДУМ влаштовує Ювілейну Зустріч на оселі „Київ" 2-3 липня ц.р. яка буде присвячена 15-ій річниці праці СУЖЕРО в Канаді і 100-ліття з дня народження першого українського президента - історика М. Грушевського. Доповідь про М. Грушевського виголосить проф. М. Г. Воскобійник з Університету в Сиракюзах, ЗДА.

Всі на Зустріч Українців Америки і Канади

Вже довгу історію мають зустрічі українців Америки і Канади, які влаштовують організації Визвольного Фронту з обох країн. Зустрічі відбувалися на переміну в Америці і Канаді хоч більше число належить таке Торонтові, та його Виставовій Площі де не раз нараховувано понад 10-тисяч учасників, а програма стояла на високому рівні. Цьогорічна Зустріч відбудеться в Боффало, ЗДА, 2-3 липня в Делевер Арт Парк Ґалері.

Іспит зрілости

Закінчили курси українознавства і здали іспит зрілости всі учасники курсів ім. Ю. Липи при Осередку СУМ, в числі 14 осіб. Матуральним бенкетом, забавою і врученням матуральних свідоцтв закінчено шкільний рік.

Академія вшанування пам'яті С. Петлюри

Старанням Союзу Українських Вояків у Канаді, 5-та станиця в Торонті під протекторатом Української Національної Ради, та організацій: катедри св. Володимира, СУС, УНДС, УРДП, СУЖЕРО, ОДУМ, СУМК, Т-ва прихильників УНР, відзначило в неділю 29 травня 40 Річницю смерти Головного Отамана С. Петлюри. Програма була на високому рівні. Доповідь прочитав інж. Л. Ліщина, а кінцеве слово мав інж. І. Янішевський. Активна участь молоді у святкуваннях дає запоруку продовжувати великі ідеї С. Петлюри за визволення України.

Пам'яті Івана Франка

В п'ятницю 27 травня заходами Мистецького Стовариштення „Козуб" влаштовано вечір пам'яті Івана Франка, на якому доповідь прочитала дочка Івана Франка — Анна Ключко. З читанням творів Івана Франка виступали - артисти Юрій Поченюк, Ніна Миколенко-Теліжин, Зіна Прусаченко, Лавро Кемпе. Із спогадами про особисті зустрічі з Франком виступали: проф. Д. Козій, проф. С. Паладійчук, п. Д. Фодчук. Вечіркою проводив голова „Козуба" — п. І. Боднарчук. Після закінчення програми присутні обмінювались спогадами про родину Франків з пані Ключко. Вечір залишив миле враження в учасників.

В. Дідюк

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА ТВОРІВ А. ПАВЛОСЯ

Шикаґо. — Заходами „Клюбу Львов'ян" у Шикаґо відбулася 22 травня виставка мистецьких праць скульптора і маляра бл. п. Антона Павлося.

Виставку відкрив голова Р. Яценків, а доповідь про життєвий і творчий шлях виголосив письменник О. Бабій.

КИЇВСЬКИЙ ТЕАТР В МОСКВІ

Москва. — В початках червня ц. р. виїхав до Москви у мистецько - театральне турне Київський Державний академічний український драматичний театр імени Івана Франка і поставив на сцені Кремлівського і Вахтанґівського театрів „Патетичну сонату" М. Куліша, „Антиґону" Софокля, й „Безталанну" Карпенка-Карого. „Успіх великий, спектаклі дістають високу оцінку, — пише газета „Радянська Україна". „В цих роботах франківців, . . .з усією повнотою проявилась висока творча культура трупи, оригінальність режисерського почерку, природність і простота сценічної мови, яка так імпонує сучасному глядачеві".

Маямі, Флорида

ЗУСТРІЧ СОЮЗЯНОК

Кожного року приїжджають зимою до Маямі земляки з Канади і північних стейтів Америки, які неначе перелетні птахи залишають холодну північ і летять до сонячної Флориди. Тут на золотому піску вигріваються на сонці, купаються в океані та безжурно на дозвіллі проводять час.

Саме в той час оживає культ-осв. праця нашої маямської громади. Відбуваються національні свята, пікніки, вечерниці, забави тощо. Наприкінці цього оживленого сезону влаштовує наш Відділ СУА в Маямі традиційну зустріч Союзянок із ЗДА та з Канади. Такі зустрічі мають своє культурне та моральне значення. Членкині СУА взаїмно висказують свої погляди на біжучі справи, діляться своїм досвідом та осягами в праці на місцях. Такі зустрічі скріплюють морально ряди нашої великої Союзової Родини, бо в нас немає незгоди, політичних розходжень, але всі ми працюємо для одної мети: для добра нашого народу.

Цьогорічна зустріч відбулася 14 березня 1966 р. в залі української католицької парохії. Зустріч попередив святочний обід, який приготовили наші союзянки для гостей та місцевих громадян. Парох української кат. церкви о. П. Олексів, який недавно відзначив 50-ліття священства, і який одержав від Їх Еміненції Кардинала Сліпого гідність крилошанина — провів молитву та поблагословив Божі сніди. Жіночий хор „Веселка" під керівництвом п. О. Павлової проспівав „Гимн Союзянок". Після прийняття привітала гостей голова Відділу п. А. Рій та попросила вшанувати одноминутною мовчанкою пам'ять усіх тих союзянок, що відійшли у вічність. Покликаний до слова о. парох відзначив жертвенність нашого Відділу, який помагає нашій церкві та працює у всіх місцевих організаціях. З присутніх гостей промовляли проф. Зайцев, голова Природничо - Математичної Секції в НТШ, д-р Степан Росоха, головний редактор „Вільного Слова" в Торонті, проф. Степан Паладійчук та інші. Всі підчеркнули вагу нашої організації, яка своїм ростом, своєю працею в різних ділянках громадського життя виробила собі передове місце в ЗДА, Европі, Австралії і всюди, де живуть наші земляки. Гостей привітала ще п. О. Подубинська, імпрезова реф. Відділу. Забирали слово гості - союзянки п. Будван, п. Козаченко з Дітройту, п. М. Ромашко з Ню Йорку та інші, які розказали коротко про працю своїх Відділів та активну участь в громадському житті.

Вкінці промовила п. Е. Остап'юк, яка повідомила присутніх, що найбільшим осягом нашого Відділу і нашої громади є створення суботньої школи, в якій навчається коло 20 дітей. Останнім часом виділено із старших дітей 7 наймолодших і створено світличку. Школу для старших веде п. Христя Неґанів, а світличку п. Я. Тершаковець. Створення школи і світлички має велике значення для нашої громади. Це є підготова нової зміни, яка повинна прийти після нас. Співом народнього гимну закінчено цю вдалу зустріч наших союзянок.

Євгенія Остап'юк

Молодий скрипаль зі Львова Володимир Криса

На міжнародному музичному конкурсі Чайковського у Москві третю нагороду за гру на скрипці отримав львов'янин Олек Криса. Цей 23-річний юнак — це учень славного скрипаля Давида Ойстраха, який так висловився про свого талановитого учня: „В Олега прекрасні природні дані, надзвичайна музикальність живий артизм, велика привабливість . . . Він одержимий музикою, надзвичайно працездатний, а це значить, що ми можемо багато від нього сподіватися".

Вже тепер Олег Криса добре відомий любителям музики, зокрема скрипкового мистецтва, на батьківщині і за її межами. Популярність прийшла до нього після участі у двох міжнародних конкурсах. Навесні 1962 року в Познані на конкурсі імени Генріка Венявського він завойовує другу премію. Через рік у Генуї в конкурсі імені Ніккольо Паґаніні Олег Криса одержав першу премію і право грати в заключному концерті на скрипці великого маестро роботи майстра Ґварнері.

Після цих подій у музиканта починається інтенсивна концертна діяльність. Особливо люблять його в Прибалтиці, Білорусі, на Україні. Він завжди дорогий гість у Львові, де минуло його дитинство. Зовнішність музиканта дуже сценічна. Високий зріст, тонкі риси обличчя, розумні, уважні очі. Окуляри в гарній оправі надають його обличчю строгості і деякої солідності — йому на вигляд трохи більше за його 23 роки. Скромність — основна риса його характеру. У програму свого виступу на конкурсі в Москві Олег Криса включив скрипковий твір молодого львівського композитора Мирослава Скорика, внука славної співачки Саломеї Крушельницької.

Новий загально-етнічний часопис в Торонті

Торонто. — В Торонті появився новий англомовний тижневик п. н. „Ди Сітизен" (Громадянин) з датою травня 1966. Має він бути органом новозаснованого Товариства „Сітизенс Сівік Екшен Ассошіейшен", яке між іншим ставить собі за мету боротися проти всякого роду дискримінації, виявляти перед канадським громадянством вклад етнічних груп у розвиток Канади і активно цікавитися номінуванням і вибором кандидатів до муніципальних, провінційних і федеральних урядів та леґіслятур. Президентом Асоціяці є д-р Осип Бойко. Асоціяція заснувалася на основі рішення, прийнятого на зібранні 33 представників різних етнічних груп 11 січня ц. р. Перше число „Громадянина" подало статут Асоціяції, статтю про Державного секретаря Канади Джуді ЛяМарш, біографічні нотатки про президента Асоціяції д-ра О. Бойка, про федерального посла Михайла Стара, федерального посла д-ра Ст. Гайдаша, редакційну статтю Ст. Красуського про „Інтеграцію з гідністю", статті про канадське громадянство, кару смерти в канадському судівництві і т. п. Поява першого числа „Ди Ситізен" викликала вже численні коментарі в англійській пресі Канади.

Ню Йорк, Н. Й.

КОНЦЕРТ ХРИСТИНИ ПЕТРІВСЬКОЇ

З червня в Українському Інституті Америки, відбувся з успіхом концерт піяністки Христини Петрівської з нагоди закінчення другого року вищих студій в міжнародної слави музичному інституті Джулліярд в клясі професора Ірвіна Фройдліха. Панна Петрівська виконала довгу програму рідко граних, важких до виконання творів чотирьох композиторів — Моцарта, Бетговена, Шопена й Дебюссі. Особливим захопленням слухачів користувались твори Бетговена: — прелюд Дебюссі.

Концерт виказав багатогранність, техніку та оригінальність інтерпретації, в значній мірі зв'язаної з очевидною технічною перевагою нашої молоденької піяністки: рідкісно перлистою чистотою звуку при бездоганній точності вдару та повнім пануванні над клявіятурою в будь-якому темпі гри. На музичний талант Христини можна сміло покладати найбільші сподівання. Їй минає вісімнадцять років. Вона за два роки покінчить високошкільні студії, щоб віддатися музичній кар'єрі.

Віктор Тупчій

Боффало, Н. Й.

ДОПОВІДЬ УКРАЇНЦЯ В РЕСП. КЛЮБІ

Серед американського громадянства зростає заінтересування політичними проблемами. Зумовлене воно складною міжнародною ситуацією, внаслідок наступаючих сил комунізму в Азії. З цієї точки погляду цікаво було провести вечір серед поверх сотні членів місцевого Республіканського Клюбу та довідатись про те, що члени цього клюбу на своїх що-місячних сходинах слухають доповідей, присвячених студіям комуністичної теорії й практики.

На сходини 26 травня запрошено з доповіддю відомого українського суспільно - політичного діяча, д-ра Зенона Винницького з Клівленду, який доповідав на тему „Війна у В'єтнамі й московський імперіялізм". Доповідач зупинився над комуністичними війнами „національного визволення" які є випробуваною зброєю старого московського імперіялізму. Півн. В'єтнам користується поважною мілітарною та фінансовою допомогою Москви, а вишколений у Москві Го-Чі-Мін дістає підмогу не з Пекіну, але таки з Москви, на що доповідач подав ряд доказів. Окрему увагу присвятив він Ахіллевій п'яті СССР — проблемі поневолених народів, яку, на жаль, так мало ще розуміють політичні кола Заходу. Практика виказує, що тверда постава, на жаль стосована Заходом лише у виїмкових випадках, завжди давала позитивний вислід. Тільки під натиском вмілостосованої і твердої публічної опінії можна змусити комунізм до відступу, інакше він завжди буде у наступі.

Тільки розчленування СССР на окремі національні держави зможе зберегти світ від атомової війни. Розвал СССР повинен статися з допомогою природного союзника — поневолених народів. Доповідь д-ра Винницького прослухали присутні з зацікавленням. В дискусії, що проходила жваво й виказувала помітне заінтересування дискутантів, взяло участь 20 осіб. Запрошення нашого доповідача було результатом статті д-ра Винницького на тему в'єтнамської війни, яка появилась у вашингтонському місячнику „Лайф Лайн" з 8-го квітня. І стаття і доповідь були часткою діяльности представництва Українського Відділу Приятелів АБН у Клівленді. Доповідь знайшла теж відгук на сторінках місцевого щоденника „Бедфорд Таймс".

А. С-енко

КОНҐРЕС МІЖНАРОДНОЇ ЖІНОЧОЇ РАДИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

музеї. Після того в саду відбувся показ народних танків — іранського, курдського і азербайджанського. Цей показ залишив незабутнє враження.

У поворотній дорозі пані С. Пушкар відвідала Рим, де була прийнята на авдієнції Верховним Архиєпископом Кардиналом Йосифом та Архиєпископом Іваном Бучком. Вона відвідала також Мюнхен, де відбула дуже милу зустріч з представницями українських жіночих організацій та запрошеними гостями. Дякуючи голові ОУЖ, змогла відвідати захист, де приміщено наших старших самітних пань. Відвідала Єпископа Екзарха Кир Платона і познайомила його з працею жіночих організацій. Побувала в Парижі і в Сарселі, де запізналася з потребами цієї нашої наукової установи. Зустрічалася з п. Витязь, головою Об'єднання Українок Бельгії, представницями СФУЖО та Союзу Українок Франції.

З великою увагою вислухали присутні розповідь пані С. Пушкар про її поїздку на Міжнародній Конґрес найбільшого у світі жіночого об'єднання. У всій величині стало перед ними значення міжнародних зв'язків та впливу, що його мають жіночі організації в тій ділянці.

ТОВАРИСТВО АБСОЛЬВЕНТІВ УГА й УТГІ

ділиться сумною вісткою, що 25-го червня 1966 року в м. Дітройті, Міч.

помер абсольвент Подєбрадської Академії

Доцент інженер

КОРНІЙ НІЩЕМЕНКО

народжений 13-го вересня 1893 року в Побережці на Київщині.

Поховано Покійного 29-го червня 1966 року на цвинтарі Mt. Olivet в Дітройті, Міч.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ПІСЛЯ СМЕРТИ

нашої Найдорожчої і Незабутньої Дружини, Мами, Тети і Кузинки

бл. п. Петрунелі з Трупкевичів

БІЛОБРАМ-МИКИТЮК

буде відправлене

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ З ПАНАХИДОЮ

в неділю, 10 липня 1966 р.

о год. 9:30 рано

в церкві св. ПЕТРА і ПАВЛА

в Джерзі Сіті, при Ґрін і Ессекс вул.

Просимо про молитви за спокій її Душі.

Муж — ІВАН МИКИТЮК

Дочка з Мужем в Україні

Сестрінки: ОМЕЛЯН ГЛАДКИЙ і ЛЮБА КОЗАЧОК

Кузинка — КАТЕРИНА ГЛАДКА

Замість вінка на свіжу могилу

бл. п. ІГНАТА ІГНАТОВИЧА

померлого в Торонті,

складаємо 15.00 долярів

на Український Католицький Університет в Римі.

Микола і Марія КОВАЛИСКО

СПОРТ

ЗВІТИ З ПРАЦІ „Ч. СІЧІ"

На Загальних Зборах УСТ „Чорноморська Січ" 24 червня 1966 року члени уступаючої Управи і ланкові здали обширні звіти. Подаємо внизу важніші дані з цих звітів:

Загальний стан членства дещо збільшився, а головно тих, які платили свої членські внески. З загального числа 300 членів, що включає теж і активних спортовців з доростом, членські внески платили 124 члени. Управа відбула понад 50 засідань і сходин та влаштувала два „пікніки" і дві спортові забави. Управа „Ч. Січі" була організатором і господарем трьох різних турнірів СУАСТ-Схід, які, крім великої праці, коштували Т-во понад 500 дол. готівкою. Висилка відбиванкової дружини на турнір УСЦАК до Клівленду спричинила більший кошт, на який все таки рішилася Управа. Видано чергове число журналу Т-ва „Наш спорт" накладом 500 примірників. Чотири члени і спортовці „Ч. Січі" мали інтерв'ю з кореспондентом радія „Голосу Америки", які були передані в Україну. Уступаюча Управа продовжувала здорову політику відмолодження і українізації всіх спортових ланок, а зокрема футбольної дружини, яка в минулому сезоні здобула великі успіхи.

Футбольна ланка

В діловому році були активні дві дружини, до яких входило коло 40 футболістів, в тому 6 чужинців. Перша дружина, що виступає в АФЛізі, у відбутих 14-х змаганнях здобула 12 перемог і зазнала тільки двох поразок. В кінцевому показнику табелі гор „Ч. Січ" зайняла 2-ге місце після Роми — отже здобула віце-чемпіонат. В грах за Чашу ЗДА вперше в своїй історії наші футболісти дійшли до півфіналу Сходу, де програли до „Тризуба" тренером першої дружини був Володимир Чижович, ланковим на початку Л. Рудзінський, а потім О. Вислоцький. В сімковому турнірі „Шейфер Ліґи" „Ч. Січ" здобула також віцечемпіонат і нагороду ок. 500 дол.

Юнацька дружина закінчила футбольний сезон також на другому місці в Футбольній Лізі Юнаків стейту Ню Джерзі. В грах за чашу юнаків ЗДА молоді січовики дійшли до стейтового фіналу. Тренером і опікуном дружини юнаків був Б. Чапля.

Відбиванкова ланка

Були активні три дружини, дві чоловіків і одна жіноча. Всі три дружини були учасниками багатьох українських і американських турнірів. В американському стейтовому турнірі в „А" групі наша жіноча дружина вийшла третьою на 8-ох учасників. В першенствах СУАСТ-Схід „Чорноморки" були другими. Дружина чоловіків взяла участь в турнірі на Союзівці, де між 6-ма учасниками вийшла третьою. В турнірі СУАСТ-Схід в Нюарку 1-ша дружина зайняла друге місце, 2-га опинилася на 5-му. В турнірі УСЦАК в Клівленді „Ч. Січ" зайняла друге місце. В ланці відбиванки було активних 4о змагунів (ок). Тренером і ланковим був Андріян Лапичак.

Тенісова ланка.

Тенісисти „Ч. Січі брали участь в усіх турнірах СУАСТ-Схід і УСЦАК, як також виступали в міжклюбових змаганнях. В минулорічних першостях УСЦАК на Союзівці два тенісисти „Ч. Січі" добилися значних успіхів: В. Гук здобув Чашу першуна сеньорів а З. Снилик дійшов до півфіналу чоловіків. Напередодні Заг. Зборів тенісисти Чорн. Січі здобули визначну перемогу в КЛК. Ланковим був Б. Кучинський.

Ланка настільного тенісу

В минулому році відновила свою діяльність ця важлива ланка, яка притягнула десятки змагунів ветеранів і молоді. 19 березня УСТ „Ч. Січ" була господарем турніру СУАСТ-Схід, яким проводив ланковий З. Шпон. На усіх 30 учасників, понад 20 були змагуни „Ч. Січі". В групі чоловіків першуном вийшов січовик З. Шпон, як також в клясі сеньорів чемпіонат здобув Ю. Храневич (Ч. Січ). В групі сеньорів з одною програною трофей першуна здобув В. Маркусь.

Шахова ланка

В шаховому турнірі СУАСТ-Схід в днях 16 і 17 квітня в Нюарку найчисленнішу групу шахістів становили шахісти „Ч. Січі". На всіх 10 учасників шахісти „Ч. Січі" здобули: О. Попович 2-ге місце, Д. Кулик і З. Шпон — 3-тє і 4-тє. Чашу уфундовану УСТ „Ч. Січі", здобув О. Коцюба з Пасейку (Централя). Ланковим шахів був д-р О. Попович, заступником Д. Кулик.

Фінансовий звіт

Фінансовий звіт виявив, що загальний оборот становив суму понад 20,000 дол. Найбільшою сумою в приходах, коло 6,000 дол., була сума зібрана на ліґових змаганнях зі вступів. Понад 2,625 дол вплинуло з коляди, понад 1,500 дол. добровільні датки, 1,205 дол. з членських вкладок, 1,600 з „пікніків" і забав і т. д.

Найбільшою сумою розходів-понад 10,000 дол., була сума, — виплачена в формі звороту коштів подорожей і стипендій змагунам-студентам футбольної дружини. Площа і відсотки до Ліґи коштували Т-во понад 1'600 дол. тренери 680 дол. транспорт, адміністрація, інвентарі, виряди, чаші, турніри, вкладки до Ліґ і забезпечення коштували разом коло 8,000 дол. Сальдо в день Загальних Зборів виносило 23.00 дол.

О. Твардовський

Посмертні згадки

ВАСИЛЬ ТРЕСНОВСЬКИЙ, довголітній член Б-ва св. о. Николая — 104 Відд., помер 22-го червня 1966 р. Покійний походив родом з села Гошів, пов. Ліско, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Катерину, 2 доньки, сина Івана. Похорон відбувся 25-го червня з пох. заведення до укр. греко-кат. церкви Преч. Діви Марії, при участі родини, знайомих, членів Б-ва на парафіяльний цвинтар.

Вічна Йому Пам'ять!
С. Мисак, секр.

ДМИТРО МАЛКО, довголітній член Б-ва св. Василія Великого — 364 Відд. УНС в Клівленді, Огайо, помер 9 червня 1966 р. Покійний походив з с. Двірці, п. Жовква, Зах. Україна. Залишив в смутку дружину Марію, 2 синів, 2 доньки 1 внуків, брата в Ню Йорку і сестру в Ню Джерзі. Похорон відбувся 13 червня 1966 р. з Укр. Правосл. Церкви св. Володимира при великій приявності родини і членів Б-ва на Brooklyn Heights Cemetery.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Владика, секр.

МАРКО ЛОДА, довголітній член Т-ва Запорозька Січ — 246 Відд. УНС в Вест Варвік, Р. Ай., помер 12-го червня 1966 р. Покійний походив з Дрогомишля, Західня Україна. До ЗДА прибув 1909 р. до УНС вступив 1917 року. Покійний полишив у смутку 2 синів, 5 дочок і 4 внуків. Похорон відбувся 15 червня 1966 р. з церкви Пресвятої Марії.

Вічна Йому Пам'ять!
І. Пилюк, секр.

ЯРОСЛАВ ВАС, довголітній член Б-ва св. Стефана — 221 Відд. УНС в Шікаго, Ілл., помер 6 травня 1966 р. на 80 році життя. Покійний походив з с. Заздрість, пов. Теребовля, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Анелю, сина Володимира і доньку Марію та 5 внуків. Похорон відбувся 12 травня 1966 р. з катедри св. о. Миколая, при участі родини, членів Відд. 221 УНС та знайомих. Похований на цвинтарі св. о. Миколая.

Вічна Йому Пам'ять!
Т. Шпікула, секр.

ВАСИЛЬ ПРОЦИК, довголітній член 204 Відд. УНС ім. о. Агапія Гончаренка, помер по короткій недузі дня 8-го березня 1966 р. Покійний народився в с. Бутини, пов. Жовква, Україна. До УНС вступив 1936 р. на 22 році життя. Похорон відбувся на цвинтарі Оливна Гора в Ню Йорку при численній участи родини, приятелів і знайомих. Полишив у смутку дружину Марію і 3 сестри на Україні.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 9-го ЛИПНЯ 1966 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. М. Грушевського — 219 Відд., о год. 7-ій веч. в приміщенні при 675 So. 19th St. Проситься вирівнувати свої членські вкладки. Вже можете відібрати чеки-дивіденду. — М. Юров, секретар.

ШИКАГО, Ілл. Збори Відділу 220 св. Петра і Павла, о годині 7:30 веч. в приміщенні Союзового Дому. Проситься всіх членів прийти на ці збори та забрати свої дивідендові чеки, а боржників вирівняти свої залеглості із попередніх місяців. Дивідендові чеки можна міняти в кожному банку чи щадниці. — П. Ґут, предс., І. Мелинишин, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори Т-ва Мир — 324 Відд. о год. 7-ій веч. Проситься чл. прибуть і вирівняти свої вкладки. З огляду на вибір делеґата на IX Конвенцію УККА, численна участь членів на цих зборах є дуже побажана. — І. Струк, секр.

НЕДІЛЯ, 10-го ЛИПНЯ 1966 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва І. Франка — 334 Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі, Вест 14-ій вул. Є багато справ до полагодження. Проситься вибрати чеки-дивіденди та заплатити чл. вкладки. — Н. Задерецький, предс., І. Холодняк, рекр. секретар, Стефанія Вохонок, фін. секр.

AMBRIDGE, Pa. Піврічні збори Б-ва св. Миколая — 276 Відд. о год. 2-ій по пол. Проситься членство прибути. На зборах буде піврічний звіт Управи, по зборах — перекуска. — Ст. Іваницький, секретар.

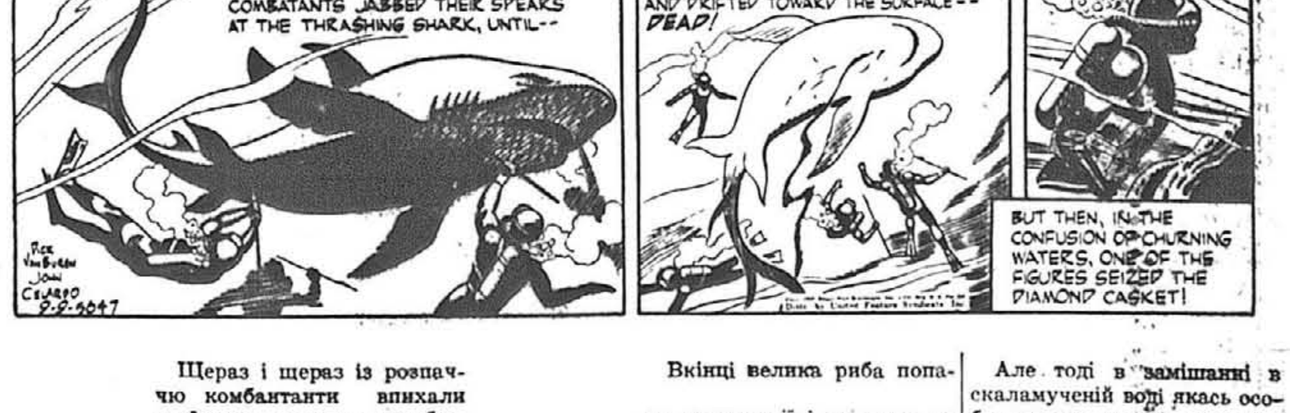
КЛІВЛЕНД, Огайо. Піврічні збори Б-ва св. Василія Великого — 364 Відд. о год. 2 по пол. в УНДомі, 3161 East 93rd St. Проситься членство прибути, відібрати свої дивідендові чеки та вирівняти свої залеглі вкладки. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Піврічні збори Т-ва Сокіл — 336-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі при Вест 14-ій вул. На порядку: звіти — Управи і Контр. Комісії за півроку та конвенційних делеґатів. Просимо чл. вибрати свої чеки-дивіденди. — Гр. Степанек, предс., Ґр. Кісіль, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Піврічні збори Б-ва св. о. Миколая — 104 Відд. о год. 2 по пол. в УНДомі під ч. 760 Стейт вул. Проситься членство прибути на збори. — Ст. Мисак, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці — 36 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі при 292 Гудсон Аве. На порядку нарад: звіти Контр. Комісії і делеґатки з 26-ої Конвенції УНС. Довгуючих членів проситься вирівняти свої залеглі вкладки. Члени можуть відібрати свої чеки-дивіденди. — М. Філас, предс., К. Ярославська, касир, С. Гунька, секр.

ТАРЗАН, ч. 5647. Хтось вкрав діямент!

Щераз і щераз із розпачю комбатанти впихали свої списи в акулу, що борсалася, аж...

Вкінці велика риба попала конвульсії і поплила на поверхню води...

Але тоді в замішанні в скаламученій воді якась особа вхопила скриньку з діямантом!